

Схвалено
учасниками круглого столу на тему:
«ОСН: сучасний стан, виклики, перспективи»
17 квітня 2024 року.

Резолюція
засідання круглого столу на тему:
«Органи самоорганізації населення: сучасний стан, виклики,
перспективи»

За ініціативи Громадської ради при Дніпровській районній в місті Києві державній адміністрації 17 квітня 2024 року відбулося засідання круглого столу на тему: «Органи самоорганізації населення: сучасний стан, виклики, перспективи».

В роботі круглого столу взяли участь представники органів самоорганізації населення м. Києва, Секретаріату Київської міської ради, Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації, громадських рад при державних адміністраціях м. Києва.

В процесі обговорення проблемних питань діяльності органів самоорганізації населення м. Києва учасники круглого столу прийшли до наступних висновків.

1. На ефективність діяльності органів самоорганізації населення м. Києва, організації на належному рівні роботи ОСН суттєво заважають:
 - недостатня поінформованість киян про органи самоорганізації населення як інструмент (можливості) вирішення питань місцевого значення та результати їх діяльності;
 - відсутність сталої комунікації органів самоорганізації населення з органами місцевого самоврядування (КМР, Київським міським головою) та районними в місті Києві державними адміністраціями і їх структурними підрозділами;
 - формальний підхід районних у місті Києві державних адміністрацій та їх структурних підрозділів до взаємодії з ОСН при виконанні ними власних повноважень,
 - несприйняття посадовими особами та державними службовцями ОСН як своїх партнерів у вирішенні проблемних питань місцевого значення, заперечення ними авторитету самоорганізації населення;
 - деформоване сприйняття більшістю депутатів Київської міської ради інституціональної та функціональної основи діяльності ОСН. Їх взаємодія з ОСН має перманентний характер, переважно піково, у періоди передвиборчих кампаній. Часто інтереси окремого депутата і ОСН як представницького органу жителя різняться;
 - формальний підхід районних у місті Києві державних адміністрацій та їх структурних підрозділів до взаємодії з ОСН у процесі вирішення нагальних питань та виконання ОСН власних повноважень, заперечення ними авторитету самоорганізації населення, несприйняття посадовими особами та

державними службовцями ОСН як своїх партнерів у вирішенні проблемних питань місцевого значення;

2. Ефективній реалізації ОСН власних повноважень найбільше заважають такі чинники:

- відсутність чітких організаційно-правових механізмів виконання повноважень, визначених статтею 14 Закону України «Про органи самоорганізації населення»;
- недостатня професійна компетенція керівного складу ОСН, прогалини у професійній підготовці та підвищенні кваліфікації, особливо щодо публічного управління, застосування комунікативних технологій, освоєння коштів місцевого бюджету (підготовка документації для ПРОЗОРО і т. п.);
- відсутність фінансової підтримки з міського бюджету саме на виконання власних повноважень, а не на оплату заробітної плати працівникам та комунальних послуг;
- низький рівень заробітної плати як мотиватора до активних дій, несправедливість при наданні фінансової підтримки ОСН з місцевого бюджету через відсутність критеріїв оцінки їх діяльності та, відповідно, надання фінансової підтримки незалежно від рівня організації діяльності, досягнень і прагнення до успіху;
- відсутність облаштованих оргтехнікою приміщень для виконання власних повноважень ОСН (переважно проблема будинкових та вуличних комітетів). Недосконалість діючого Порядку проведення зборів (конференцій), затверджений рішенням Київської міської ради від 23.03.2023, який створює штучні бюрократичні перешкоди в самоорганізації населення, в деяких нормах суперечить Закону України «Про органи самоорганізації населення» та є нереалістичним для виконання і створює передумови для зловживання владою і корупції з боку контролюючого органу.

3. Організації на належному рівні роботи ОСН заважає зневіра жителів в їх ефективність як органу в системі місцевого самоврядування столиці, особливо в умовах воєнного часу, значна частина ОСН не змогли адаптуватися до соціальних запитів населення через брак професіоналізму, відсутність фінансової підтримки на виконання повноважень, невисокий рівень впливу на процес прийняття і реалізації управлінських рішень на місці. Саме через зазначене, певна частина ОСН, які спромоглися створити волонтерські хаби, налагодити продуктивну підтримку захисників України, стійку комунікацію з жителями на сьогодні спостерігають спад активності однодумців, апатичність населення до спільних проблем та змушені шукати нові методи і засоби аби зберегти досягнення на відповідному рівні, не розпускати актив волонтерів тощо.

4. Виконанню повною мірою повноважень ОСН щодо контролю за якістю послуг у сфері ЖКГ, зокрема щодо контролю за якістю проведених ремонтів, (механізм нормативно закріплений рішенням КМР від 14.11.2014 № 372/372), заважає ігнорування вказаного рішення замовниками ремонтних робіт – структурними підрозділами районних в місті Києві державних адміністрацій. Як результат, представницький орган жителів конкретного будинку – ОСН,

який володіє інформацією щодо проблем у будинку і є отримувачем послуг, позбавлений неформально права брати участь у процесі ремонту.

5. Значно обмежує можливості ОСН у місцевому самоврядуванні відсутність практики делегування Київською міською радою додаткових повноважень ОСН, які спроможні інституційно до їх виконання.

Не напрацьовано навіть перелік можливих делегованих повноважень КМР для ОСН. Конкретні пропозиції щодо змісту та механізмів делегованих повноважень ОСН, були напрацьовані у 2019 році представниками ОСН з приватною індивідуальною забудовою території до сьогодні не розглянуті навіть профільною постійною комісією Київської міської ради.

Учасники круглого столу визнають, що вдосконаленню діяльності органів самоорганізації населення сприятимуть:

- ухвалення Київською міською радою нової редакції Статуту територіальної громади міста Києва;
- впровадження окремої міської цільової програми щодо сприяння розвитку ОСН в м. Києві;
- реформування моделі організації самоорганізації населення, яка діє в столиці, оскільки ОСН зі значною кількістю населення на сьогодні є слабо ефективними;
- визнання пріоритетними з 14 власних повноважень, визначених Законом України «Про органи самоорганізації населення», сприяння благоустрою території, контроль за якістю послуг у сфері ЖКГ;
- спрощення процедури обрання/переобрання персонального складу комітету (будинкового, вуличного, мікрорайонного) та, відповідно, організації і проведення зборів (конференції) жителів за місцем проживання;
- неухильне дотримання ОСН принципу публічності, відкритості та прозорості організації їх діяльності, визначеного статтею 5 Закону України «Про органи самоорганізації населення» (інформування жителів через соціальні мережі або у інший спосіб про свою діяльність, не обмежуючись звітуванням перед уповноваженими представниками жителів один раз на рік);
- суттєве вдосконалення розділу «ОСН» інтернет-порталу Київської міської влади;
- налагодження більш ефективної горизонтальної взаємодії між ОСН, створення комунікаційних платформ для обміну досвідом діяльності;
- створення координаційних рад з питань ОСН при державних адміністраціях м. Києва;
- навчання фандрайзингу та проектній діяльності задля залучення додаткових коштів третіх сторін з метою виконання місцевих ініціатив жителів території;
- проведення форуму органів самоорганізації населення м. Києва з метою широко і ґрунтовного обговорення проблемних питань у діяльності ОСН.

За доручення учасників круглого столу:

Голова Громадської ради при
Дніпровській районній в місті
Києві державній адміністрації

Анатолій Павленко